

POSTANOWIENIE

Dnia 22 listopada 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Wojciechowski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Maria Szczepaniec

SSN Krzysztof Wiak

w sprawie z protestu N.M.

przeciwko ważności referendum ogólnokrajowego zarządzonego na 15 października 2023 r.,

przy udziale Prokuratora Generalnego oraz Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 22 listopada 2023 r.,

pozostawia protest bez dalszego biegu.

UZASADNIENIE

14 listopada 2023 r. wpłynęło do Sądu Najwyższego pismo N.M. (dalej jako „wnoszący protest”) zatytułowane „protest przeciwko ważności referendum ogólnokrajowego ogłoszonego na dzień 15.10.2023 r.”. Pismo zostało nadane w placówce pocztowej operatora niemieckiego D. w dniu 24 października 2023 r.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Protest należało pozostawić bez dalszego biegu.

Zgodnie z art. 34 ust. 1 Ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o referendum ogólnokrajowym (tekst jedn. Dz.U. 2020, poz. 851 ze zm.; dalej: „u.r.o.”), protest przeciwko ważności referendum ogólnokrajowego wnosi się do Sądu Najwyższego na piśmie w terminie 7 dni od dnia ogłoszenia wyniku referendum przez Państwową Komisję Wyborczą w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej. Ponadto, stosownie do treści art. 34 ust. 2 u.r.o., do warunków i trybu wnoszenia protestu stosuje się odpowiednio przepisy Ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. Kodeks wyborczy (tekst jedn. Dz.U. 2022, poz. 1277 ze zm., dalej: „k.wyb.”). Oznacza to, że siedmiodniowy termin, określony w art. 34 ust. 1 u.r.o., do wniesienia protestu referendalnego zaczyna biec od dnia następnego po dniu ogłoszenia przez Państwową Komisję Wyborczą wyniku referendum w Dzienniku Ustaw, przy czym nadanie w tym terminie protestu w polskiej placówce pocztowej operatora wyznaczonego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. - Prawo pocztowe jest równoznaczne z wniesieniem go do Sądu Najwyższego (art. 241 § 1 *in fine* k.wyb. w zw. z art. 34 ust. 2 u.r.o.).

W odniesieniu do wyborcy przebywającego za granicą lub na polskim statku morskim ww. wymogi uważa się za spełnione, jeżeli protest został złożony odpowiednio właściwemu terytorialnie konsulowi lub kapitanowi statku. Wyborca obowiązany jest dołączyć do protestu zawiadomienie o ustanowieniu swojego pełnomocnika zamieszkałego w kraju lub pełnomocnika do doręczeń zamieszkałego w kraju, pod rygorem pozostawienia protestu bez biegu (art. 241 § 2 k.wyb. w zw. z art. 34 ust. 2 u.r.o.).

Obwieszczenie Państwowej Komisji Wyborczej o wynikach głosowania i wyniku referendum przeprowadzonego w dniu 15 października 2023 r. zostało wydane w dniu 17 października 2023 r. i opublikowane w Dzienniku Ustaw w dniu 18 października 2023 r. pod pozycją 2236. Oznacza to, że siedmiodniowy termin do wnoszenia protestów przeciwko ważności referendum rozpoczął bieg w dniu 19 października 2023 r. i upłynął z dniem 25 października 2023 r.

Tymczasem w niniejszej sprawie protest referendalny nadany za pośrednictwem zagranicznego operatora pocztowego w dniu 24 października 2023 r., wpłynął do Sądu Najwyższego w dniu 14 listopada 2023 r., a zatem

już po zakończeniu biegu terminu do jego wniesienia. Podkreślenia wymaga, że wnoszący protest nie skorzystał z możliwości złożenia protestu właściwemu terytorialnie konsulowi ani też nie nadał pisma w polskiej placówce pocztowej operatora wyznaczonego w rozumieniu ustawy Prawo pocztowe, a w rezultacie protest należało potraktować jako złożony w dniu wpływu do Sądu Najwyższego.

Powoduje to konieczność pozostawienia protestu bez dalszego biegu, jako wniesionego z uchybieniem terminu do jego wniesienia.

Niezależnie od powyższego protest złożony w niniejszej sprawie podlegał pozostawieniu bez dalszego biegu także z uwagi na niewskazanie przez wnoszącego protest pełnomocnika zamieszkałego w kraju lub pełnomocnika do doręczeń zamieszkałego w kraju (art. 241 § 2 k.wyb. w zw. z art. 34 ust. 2 u.r.o.).

Z powyższych względów Sąd Najwyższy, działając na podstawie art. 243 § 1 *in principio* k.wyb. w zw. z art. 34 ust. 2 u.r.o., postanowił jak w sentencji.

[ms]

[ał]